

**Mardi,
10 juillet 2007**

d'Wuert net ze huelen, well d'Madame Rap-
portrice alles gesot huet. Mä ech kann awer
net am Raum stoe loossen...

» M. le Président.- Entschëllegt, Här
Schmit, just eng Fro vum Här Grethen.

» M. Henri Grethen (DP).- Här Presi-
dent, ech wollt emol eng Fro stellen. Ech
hunn do e Problem mat deem Ausdrock:
Ass et „Rapportrice“ oder ass et „Rappor-
teuse“? Sot mer dat eng Kéier fir allemol,
well soss kënt een zimlech duerchernee
bei deene ville Saachen.

» M. le Président.- Ech kann dat, wat
Der sot, ganz gutt versteoen, Här Grethen.
Dofir soll een déi méi generell Formule hue-
len, „d'Madame Rapporteur“.

» M. Henri Grethen (DP).- Okay.

» Une voix.- Solle mer net den Här Lex
Roth emol froen?

(Interruptions diverses et hilarité)

**» M. Nicolas Schmit, Ministre délégué
aux Affaires étrangères et à l'Immigration.**-
Ech froen een, dee Member vun der Acadé-
mie française ass. Ech mengen da kréie
mer d'genau Prezisioun, wéi den Term rich-
teg ass.

Ech wollt just soen, datt d'Madame Rappor-
teur alles zu deem Text gesot huet. Mä et
sinn awer hei Saachen expriméiert ginn,
déi, mengen ech, eng gewësse Rectifica-
tioun néideg maachen.

Éischtens d'Chifferen. Et muss ee wëssen,
datt jiddferen, deen iergendwou op der
Basis vun deem ale Gesetz déboutéiert
ginn ass, do wou mer nach keng Protection
subsidaire haten, eigentlech d'Recht hätt
ze kommen an ze soen...

(Interruption)

Jo, dat ass eng theoretesch..., mä méi wéi
theoretesch...

(Interruption)

Voilà! Dee ka kommen a soen: Deemools
ass d'Protection subsidaire net gekuckt
ginn, also froen ech elo emol d'Protection
subsidaire. Dat ass d'Realitéit. Duerfir men-
gen ech, dass déi Interpretatioun, déi hei gi
gétt, eng Saach vu bon sens ass.

Zweete Punkt: Et sinn d'«faits nouveaux»,
déi net konnte rappeléiert ginn, indiquéiert
ginn, wéi déi éischt Prozedur gelaf ass. Dat
ass d'Notioun vum Fait nouveau. Et sinn net
Faits nouveaux, déi scho bekannt waren an
der Vergaangenheet, wéi déi éischt Proze-
dur gelaf ass. Et si Faits nouveaux, déi
duerno geschitt sinn...

» M. le Président.- Voilà!

**» M. Nicolas Schmit, Ministre délégué
aux Affaires étrangères et à l'Immigration.**-
...oder déi net während där Prozedur konn-
ten exposéiert ginn.

An ech mengen, wann et esou Faitë gouf,
déi eng Persoun exposéiert hätt, wa se géif
zréckgefouert ginn, datt zum Beispill, wéi
dat am Artikel 37 steet: «La peine de mort
ou l'exécution, la torture ou les traitements
ou sanctions inhumains ou dégradants, des
menaces graves et individuelles contre la
vie ou la personne d'un civil», wann dat Ele-
menter waren, déi am Dossier ugestanen
hätten, da kënt Der mer jo wierklech glee-
wen, ech mengen, dann hätt keng lëtze-
buergesch Administratioun eng Persoun an
esou Bedéngunge re fouléiert!

Also, de Prinzip vum Non-refoulement, deen
ass ëmmer valabel. Wéi och ëmmer d'Pro-
zedur ausgaangen ass, an der Procédure
d'asile hutt Der net d'Recht, een ze refou-
léieren oder ze rapatriéieren, wéi Der et
wëllt, wann déi Persoun anere Menacen
ausgesat ass.

An ech mengen, duerfir ass dat Gesetz
ganz einfach eng Interpretatioun, déi nout-
wendeg war, well se vläicht ee gewëssenen
Doute opgelooos huet. Mä déi Interpreta-
tioun anescht ginn oder wéi den Tribunal dat
gemaach huet, ass ganz einfach d'Dier op-
maache fir eng juristesche - ech soen lech
dat ganz éierlech - Spillerei, déi an esou en-
gem seriösen Dossier wéi den Asyl oder
d'Protection subsidaire keng Plaz huet.

» M. le Président.- Jo, Här Braz.

» M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).- Ech wëll
dem Här Minister awer eng Fro stellen.

Wat ass dann d'Äntwert vum Stat fir déi Leit,
déi déboutéiert gi sinn, déi opgrond vum
Principe de non-refoulement net iwwert
d'Grenz gesat ginn, deene mer awer den
Zougank zu deem neie Statut de protection
internationale refuséieren an déi nach ëm-
mer hei zu Lëtzebuerg sinn?

Wat ass d'Angebot vum Lëtzebuerger Stat
un déi Leit? Wéi kréie mer déi Leit dann ier-
gendwann eng Kéier regulariséiert? Oder,
vu dass mer se net kënnen refouléieren, hin-
nen all legalen Zougank zu engem Statut

verwieren opgrond vun dëser Gesetzesän-
nerung, wat ass d'Äntwert, déi mer deene
Leit da ginn?

Keng!

**» M. Nicolas Schmit, Ministre délégué
aux Affaires étrangères et à l'Immigration.**-
Neen, dat ass net wouer, Här Braz. Dat ass
net wouer!

Bei honnerte Leit aus dem Kosovo, wou mer
de Prinzip vum Non-refoulement applizéie-
ren, well do gewësse Gefore bestinn, be-
sonnesch deene Leit aus dem Kosovo, déi
aus Minoritéite kommen, déi kréien hei zu
Lëtzebuerg eng Toleranz. An déi Toleranz
ass elo eréischt viru kuerzem fir 120 oder
150 Leit prolongéiert ginn, fir e ganz Joer.
Mat där Toleranz sinn eng Rei vu Rechter
verbonnen. Et ass also net esou, datt fir déi
Leit keng Couverture géif bestoen.

Fir all déi aner Lei, déi déboutéiert gi sinn a
wou da festgestallt ginn ass, datt se eigent-
lech kee Recht méi hunn an och kenger Ge-
for exposéiert sinn - dat heescht net déi, op
déi sech de Principe de non-refoulement
applizéiert; well op déi wou sech dee Prin-
zip applizéiert, déi kréien entweder den
Droit d'asile oder si kréien zumindest eng
Toleranz -, ass et ganz evident, datt den
Eloignement, dat heescht de Rapatriement,
déi normal Evolutioun an hirem Dossier ass.

» M. le Président.- Merci, Här Minister.
Domadder si mer um Enn vun der Debatt
ukomm. Mir kommen elo zum Vote vun dë-
sem Projet de loi.

***Vote sur l'ensemble du projet de loi et
dispense du second vote constitutionnel***

De Projet de loi 5737 ass ugeholl mat 43 Jo-
Stëmmen, bei 17 Nee-Stëmmen.

*Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval,
Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes
Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Ma-
rie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Mar-
cel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Fran-
çoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, Paul-
Henri Meyers, Laurent Mosar (par M. Patrick
Santer), Marcel Oberweis, Gilles Roth, Pa-
trick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul
Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme
Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen
(par M. Paul-Henri Meyers), Lucien Thiel,
Lucien Weiler et Michel Wolter;*

*MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Caste-
gnaro (par Mme Claudia Dall'Agnol), Mme
Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich,
Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre
Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri,
Jos Scheuer (par M. Ben Fayot), Romain
Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera
Spautz (par M. Marc Angel);*

*MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves
Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert
Mehlen;*

M. Aly Jaerling.

*Ont voté non: M. Xavier Bettel, Mme Anne
Brasseur (par M. Xavier Bettel), M. Emile
Calmes (par M. Henri Grethen), Mme Co-
lette Flesch (par M. Charles Goerens), MM.
Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Hel-
minge (par M. Claude Meisch), Alexandre
Krieps (par M. Carlo Wagner), Claude
Meisch et Carlo Wagner;*

*MM. Claude Adam, François Bausch, Félix
Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox et
Mme Viviane Loschetter.*

Gétt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote
constitutionnel?

» Plusieurs voix.- Neen!

(Assentiment)

» M. le Président.- Dann ass et esou
décidéiert, dass d'Chamber d'Dispens gétt.
Ech hu gesinn, dass dat eng Majoritéit ass.

Mir kommen elo zur Diskussioun vum Projet
de loi iwwert de Bau vun engem Centre de
rétention. D'Riedezäit ass nom Modell 2
festgeluecht. Et si bis elo ageschriwwen: déi
Häre Bettel, Diederich, Braz, Henckes an
Angel. D'Wuert huet elo de Rapporteur, den
honorabelen Här Marcel Sauber. Här Sau-
ber!

7. 5654 - Projet de loi relatif à la construction d'un Centre de Rétention

***Rapport de la Commission des Travaux
publics***

» M. Marcel Sauber (CSV), rapporteur.-
Merci, Här President. Dir Dammen an Dir
Hären: Ëm wat geet et bei deem Gesetz,
wat mer haut stëmmen? Auslänner, déi sech
illegal heu am Land ophalen, oder déi, deen-
nen hir Ufro fir Asyl bei eis ofgewise ginn
ass, oder Auslänner, deenen de Statut als
Réfugié net unerkannt ginn ass, déi mussen

de Lëtzebuerger Buedem verloossen. Dat
geschitt awer net vun engem Dag zum ane-
ren.

Eis Gesetzter vun 1972 an 2006 iwwert d'Im-
migratioun an iwwert den Asyl, déi gesi vir,
datt dës Persounen op enger ugepasstener
Plaz ënnerbruecht ginn. Dës Gesetzter ge-
brauchen heifir d'Wierder „établissement
approprié“ an „structure fermée“. Déi Struk-
tur ass geduecht, datt déi betraffe Persou-
nen net virun hirer Ausweisung kënnen ën-
nerdauchen.

Dësen Établissement approprié an d'Struc-
ture fermée si bei eis zurzäit nach de Pri-
song. Datt dat net déi bescht Léisung ass
an datt dat hei nëmme konnt eng Noutléi-
sung sinn, mengen ech, ass genuch be-
kannt. Déi Leit, déi verstousse wuel géint en
Awanderungsgesetz a sinn dofir veruerteelt,
eist Land ze verloossen, mä déi Leit sinn
nach laang keng Kriminell, op jidde Fall net
all. Et ass also bestëmmt net gutt, wa se an
deemselwechte Gebai ënnerbruecht gi wéi
Krimineller.

Op Europabasis gouf dës Problematik dann
och thematiséiert an eng Proposition fir
eng Direktiv iwwert d'Zréckféierung vun
deene betraffene Leit ass vun der Europä-
escher Kommissioun ausgeschafft ginn a
gétt zurzäit diskutéiert. Déi Événement
vum Ufank vum leschte Joer an deem Fillek
vum Prisong, wou déi Leit zréckgehalen ginn,
hunn emol méi d'Problematik ënnerstrach
an hu jo och dobausse genuch Stëbs opge-
wirbelt.

Et kënt derbäi, dass d'Zuel vun de Leit, déi
als normal Prisonnéier am Prisong age-
spart sinn, staark eropgaangen ass. Wa-
ren dat der nach 580 bis 600 am Joer 2004,
esou ass dës Zuel de 15. November 2006
op 687 geklomm, an d'Plaz gétt enk am Pri-
song. Also een Argument weider, fir déi 50
bis 60 illegal Immigranten aus dem Prisong
eraus an eng aner Struktur ze verleeën.

Dëst gouf dann och schonn an der Regie-
rungserklärung vum 4. August 2004 festge-
halen, an am September 2004 huet de Jus-
tizminister den Travaux-publics-Minister ge-
frot, fir en neie Centre de rétention ze
bauen. De Bau vun dësem Centre soll
duerch dat Gesetz, wat mer haut stëmmen,
erméiglecht ginn.

De Projet gouf vum Travaux-publics-Minis-
ter am Dezember 2006 mat engem Exposé
des motifs, Konstruktionsplangen an enger
Finanziiwwersiicht déposéiert. Hei géif ech
elo och gären eng Lanz brieche fir all déi
Mataarbechter, déi mat der Ausaarbechtung
vun deene Pabeiere betraut waren
oder dofir verantwortlech zeechnen: d'Leit
aus de Ministären an aus der Verwaltung.

Et ass e gutt motivéiert an technesch mat
villen Einzelheeten duerchsetzt Dokument,
d'Document parlementaire 5654, op deem
geschafft konnt ginn. D'Konstruktions-
plange goufen an Zesummenaarbecht mat
dem Ministère des Affaires étrangères et de
l'Immigration, dem Ministère vun den öffent-
lechen Aarbechten, deene verschiddene
Servicer vu Police, vum Prisong, vun der Sé-
cherheet, vun der Fonction publique, der
Gewerbeinspektioun an deene kompeten-
ten Ingenieursbüroen ausgeschafft. De
Statsrot huet och séier op dëse sensibele
Projet reagéiert a säin Avis louch de 6.
Mäerz 2007 vir.

Wéi gesot, et handelt sech bei dësem Projet
ëm e Konstruktionsprojet, also ëm de Bau
vun deem neie Centre. Dofir gétt och de
Projet vun der Kommissioun fir öffentlech
Aarbechten aviséiert, déi mech domat char-
géiert huet, de Rapport vun de Kommis-
siounsaarbechten hei virzedroen.

Dat huet awer net verhënnert, datt de Projet
zesumme mat der Commission des Affaires
étrangères et européennes, de la Défense,
de la Coopération et de l'Immigration an de
Sitzunge vum 19. Mäerz an 18. Juni 2007
examinéiert an diskutéiert ginn ass. Et ass
nämlech esou, datt d'Konzeptioun vum Bau
och dovun ofhänkt, wat an deem Centre
geschéie soll a wéi en organiséiert gi soll.

De Ministre délégué aux Affaires étrangères
huet an der éischer gemeinsamer Kommis-
sionssitzung seng Vuen heiriwwer expli-
zéiert an de Membere Ried an Äntwert ge-
stan. Hie gouf dann och opgefuerdert, fir fir
déi zweet Sitzung en Orientierungspabeier
virzeleeën, datt d'Membere sech eng méi
kloer Meenung iwwert dat, wat no dem Bau
am Centre geschéie soll, maache kënnen.

Festgehalen gouf, datt de Bauprojet, dee jo
mat alle betraffenen Instanzen ausgeschafft
ginn ass, genuch Souplesse huet, fir deene
gestallte Fuederungen nozekommen. Fest-
gehalen gouf och, datt d'Bautekommissioun
sech ëm dee virleiende Bauprojet géif këm-
meren an d'Kommissioun vun den Affaires
étrangères ëm d'Gestioun an d'Fonction-
saspekter, esou wäit wéi se dat géif fir néi-
deg halen.

Wat elo deen techneschen Deel vum vir-
leiende Projet ubelaangt, huet den Här Bau-
minister Opschluss ginn an deen zoustän-
negen Ingenieur weider Detailer explizéiert.

Wéi virdu scho gesot, ass d'Ënnerlag aus
dem Document parlementaire explizit an
ech wäert mech hei hidden, op technesch a
baulech Einzelheeten anzegoen. Hale mer
emol einfach fest, datt d'Konstruktoun kee
Prisong ass, mä awer och keen Dräistären-
hotel, dofir awer deene Regeln entsprécht,
déi ebe fir esou e Centre de rétention nout-
wendeg sinn.

D'Gebailechkeete ginn um Territoire vun der
Gemeng Sandweiler, no bei der Route na-
tionale 1 gebaut. De Plan d'occupation du
sol „Aéroport et environs“ klasséiert déi be-
treffend Parzell als „zone de bâtiments et
d'équipements publics d'un à plusieurs
étages“. De Projet respektéiert d'Héichteli-
miten, déi hei virgesi sinn.

De Gesetzesprojet gesäit weider vir, datt
d'Konstruktoun vum Centre op der Basis
vum Implantationsplang, deen an der An-
nex 2 vum Text bäläit, réaliséiert gétt, dat
ouni datt d'Obligatioun bestoe géif, e Plan
d'aménagement particulier ze maachen.
Véier Parallellgebaier matenee verbonn, iwwer
zwee Niveaue gebaut, dovun sinn der
dräi virgesi fir zesummen 92 Zëmmer, wat
enger Capacitéit vun 100 Persounen ent-
sprécht. Dat véiert Gebai ass haaptsäch-
lech méi fir gemeinsam Installatiounen, ën-
ner anerem Sport, administrativen Deel, so-
zialen Deel a fir d'Infirmerie virgesinn.
D'Méiglechkeet besteet, fir Familljen zesum-
men ënnerzebréngen. Et besteet awer och
d'Méiglechkeet, fir Separatiounen ze ma-
chen, jee no Alter, Sexe oder Origine. Et
geet nämlech och drëm, fir Konflikter ze ver-
meiden.

D'Konzeptioun ass esou gehalen, datt e ra-
tionellen Ausbau bei Noutwendegkeet
méiglech ass. De Präis soll sech op
11.200.000 Euro belafen ouni den Terrain.
D'Héicht vun dësem Präis ass doduerch be-
dängt, datt et sech net ëm normal Gebaile-
chkeeten handelt, mä nun eben ëm e
Centre de rétention, dee vun der Natur hier
oder och vun der Sécherheet hier aneren
Ufuerderunge muss gerecht ginn, wéi dat
bei engem normale Bau de Fall ass.

De Conseil d'État ënnerstëtzt de Projet vum
Bau. Och hien ass der Meenung - an hien
hat scho verschiddentlech drop higewisen -,
datt et net gutt ass, wann d'Leit, déi sech an
enger irrégulière Situatioun befannen, mat
richtege Prisonnéier zesummen hause mus-
sen. Hien hieft awer och ervir, datt d'Organi-
satioun vum Centre souwéi den Encadre-
ment vun den zréckbehalene Leit nach op-
steet.

Da freet hie sech awer och, ob et justifiéiert
ass, datt de Stat an dësem Fall vun de ge-
setzleche Regeln iwwert den Aménage-
ment du territoire et du développement ur-
bain entbonne gétt? Dës gesinn nämlech
vir, datt fir d'éischt e Plan d'aménagement
particulier misst erstallt ginn, esou wéi dat
an deene bestehende Gesetzter fir privat an
öffentlech Instanzen virgesinn ass. Wann
Ausnahmen - esou de Conseil d'État - am
nationalen Interessi solle spillen, dann hät-
ten déi Gesetzter dat solle virgesinn.

Dem Statsrot seng Präferenz geet dann och
an d'Richtung, datt déi virgenannte Geset-
zer och an dësem Fall agehalen solle ginn.
D'Kommissioun vun den öffentlechen Aar-
bechte suivéiert de Conseil d'État op dësem
Punkt net.

D'Légslatioun iwwert den Aménagement
communal an iwwert den Développement
urbain schreift fir ähnlech Fäll e Plan d'amé-
énagement particulier vir. Dës Dispositioun
ass och d'intérêt général a betrëfft souwuel
privat wéi öffentlech Bauhären. Schonn
eleng doduerch, datt d'Gesetz keng Aus-
nahm zu dëser Regelung virgesäit, gétt ën-
nerstrach, datt de Gesetzgeber prinzipiell
zu dëser Obligatioun steet. Dëse Prinzip
kann allerdéngs de Gesetzgeber net drun
hënnere, duerch ee spezifescht Gesetz,
wann eben aussergewöhnlech Situatiounen
dat am allgemengen Interessi fir noutwen-
deg erschénge loossen, an eenzelne Fäll
zum allgemenge Prinzip ze derogéieren; an
dat ass de Fall an dësem Projet.

D'Kommissioun ass an hirer Majoritéit der
Usicht, datt et am allgemengen Interessi
ass, datt dëse Centre esou séier wéi méig-

lech gebaut gött, well d'Situatioun, an där déi betrafte Leit sech haut befannen, net méi tragbar ass. De Prisong brauch och dréngend méi Plaz. Et besteet deement-spriedend Handlungsbedarf an Urgence an et ass deemzufolleg am Intérêt national, datt dëst Gesetz eng Ausnahm zum allge-menge Prinzip virgesäit.

D'Kommissioun huet de Rapport vum Rap-porteur an der Sitzung vum 21. Juni ugeholl a schléit deementspriedend der Chamber vir, den Text, wéi e sech elo presentéiert, un-zehuelen, an ech drécken heimat dann och d'Zoustëmmung vun der CSV aus.

Merci.

» Plusieurs voix.- Très bien!

» M. le Président.- Merci, Här Rapporteur. D'Wuert huet elo den honorabelen Här Xavier Bettel.

Discussion générale

» M. Xavier Bettel (DP).- Här Presi-dent, Dir Dammen an Dir Hären, erënnert lech nach un déi Biller wou Leit, déi déses-périéiert waren, Matratzen am Gank uge-faangen hunn, a wou och eng Persoun ëm d'Liewe komm ass. Erënnert lech u Famill-jen, déi an engem Prisong agespaart waren.

Dat ass am Fong keng Plaz fir en Deman-deur d'asile, deem déboutéiert ginn ass. An ech mengen, mir klappen eis op d'Broscht wa mer soen, mir wieren eent vun deene rächste Länner op der Welt, et géif de Leit alleguerten esou gutt goen. Mä dann dat wat ee kéint nennen d'„laissés-pour-compte“ an enger Situatioun ze placéieren, déi ënner aller Klarinett ass an op jidde Fall d'Limite vu Mënscherechter kéint sinn!

Ass et normal, dass e Flüchtling an engem Prisong sëtzt - sécher, kréien ech da gesot, ware se getrennt an enger Abteilung -, mä awer a Kontakt da kënn mat Leit, déi weinst kriminellen Doten hanner Gittere sinn? Neen!

Ass et normal, dass dann déi Leit, wa se Be-such wollten oder verschidde Méiglechkee-ten hätte kënnen hunn, wa se an engem Centre de Réten-tion gewiescht wieren, dee refuséiert kritt hunn, well se eben an engem Établissement pénitentiaire sinn?

Ech wëll awer och direkt hei, Här President, net dem Här Schmit d'Schold dofir ginn. Ech mengen, den Här Schmit ass nei an dë-ser Regierung...

» Plusieurs voix.- Ooohhh!

» M. Xavier Bettel (DP).- ...an dee Centre de Réten-tion hätt scho misse vun deem Bauteministère virdru gemaach ginn, deem net senger Partei ugehéiert. Mä et gött aner Prioritéiten, déi hei gebaut ginn, wéi e Centre de Réten-tion. Duerfir sinn ech frou op jidde Fall, dass dee Centre de Réten-tion haut gebaut gött.

Firwat? Well de Centre de Réten-tion déi Plaz ass eben, wou eng Persoun, déi déboutéiert an an der Procédure d'expulsion ass, an anere Konditioune ka logéiert ginn, fir op hiren Départ ze waarden, wéi dat haut am Pri-song ass.

Ech ginn elo net op de Bau an, well ech och kee Spezialist sinn an och net an där Kom-missiouen sinn, mä den Här Bauteminister an den Här Immigrationsminister ware bei eis an der Immigrationskommissioun, fir eis de Projet ze déposéieren. Duerfir erlaabt mer just, dass ech ganz kuerz méi op d'Punkten aginn iwwert d'Organisatioun vum Projet, déi duerno wäerten och kommen.

Et kéint ee sech d'Fro stellen, ob d'Be-treuung duerno duergeet, déi dobannen ass. Ob d'Personal, wat virgesinn ass, duergeet. Well et schéngt, wéi wann d'Zuele jo awer net erof géife goen a kuerzer Zäit. Et kéint ee sech och d'Fro stelle vun der psycholo-gescher Betreierung. Et ass elo keen direkt virgesinn, e Psycholog, dee sur place soll sinn. Sollt een net do eng Équipe psycholo-gique hunn, déi géifen deene Leit do hëlle-fen, wann iergende Problem wär?

An da gött et och nach e grouse Problem, dat ass dee vun den Iwwersetzer. Beim Per-sonal muss ee ganz gutt oppassen - dat ass just e Rot, deem ech der Regierung mat op de Wee gi wa se d'Personal engagéiert -: Si dierf net vergiessen, dass se do en „melting pot“ vun Nationalitéite kratt an dass et zim-lech komplizéiert gött mat der Sprooch;

dass een do op jidde Fall op genuch Res-sourcë kann zrëckgräifen, fir vis-à-vis vun der Sprooch kënnen eens ze ginn.

Et ass e gewëssenen Outsourcing, deem och virgesinn ass iwwert d'Botzen an iwwert d'lessen. Ech hoffen, dass dat dann och wäert an der Rei sinn. Mä bon, dofir si mir net responsabel hei.

Wat fir eis wichteg ass, dat ass, dass de Centre de Réten-tion dann elo net soll d'Léi-sung sinn, wou een all déi Leit dann hisetzt, wou een net weess wouhi mat hinnen. Ech mengen, déi sollen dann och no enger Dé-cision en force de choses jugées do pla-céiert ginn an et soll net, well mer esou ee Centre elo hunn, eben dann zu méi Réck-féierunge féieren.

Wéi gesot, Här President, mir haten dee-mools ëmmer d'Remarque an d'Kritik ge-maach, dass Schraasseg net déi Plaz wär fir Mineuren, a fir e Centre de Réten-tion. Haut baue mer heimadder de Centre de Ré-tention.

Ech hoffe just, dass den Här Schmit an den Här Wiseler, Här President, méi rapid bauen, wéi dat mat Dräibur elo de Fall ass. Bei Dräibur schwätze mer elo schonn iwwer zéng Joren, dass mer sollen eng Unité fer-mée hu fir d'Mineuren. Fir de Centre de Ré-tention wär ech frou, wann deem och net nach an zéng Joer géif diskutéiert ginn, iwwert deem een oder deem anere Problem, deem een do kéint gesinn. Ech mengen, et ass eng Urgence. Et kann ee just soen: Et ass schued, dass et esou laang gedauert huet!

Här President, d'Fraktioun vun der Demo-kratescher Partei wäert och dëse Projet stëmmen.

» Plusieurs voix.- Très bien.

» M. le Président.- Merci, Här Bettel. Nächste Riedner ass den honorabelen Här Diederich. Här Diederich!

» M. Fernand Diederich (LSAP).- Här President, Dir Häre Ministeren, Dir Dammen an Dir Hären, de Projet de loi iwwert de Bau vun engem Centre de Réten-tion soll et er-méiglechen, déi Persounen, där hiren Openthalt am Land net geregelt ass oder dären zäitweilige Séjour bis zur Réckféie-rung an hiert Heemechtsland organiséiert muss ginn, op eng human Aart a Weis an a vollem Respekt vun de Mëscherechter an appropriéierte Wunnstrukturen ënnerze-bréngen. Esou gesäit et eng Proposition de directive vun der Europäescher Kommis-sioun vum 1. September 2005 fir d'Mem-berstate vir.

D'Gesetz vum 5. Mee 2006 iwwert d'Asyl-recht schwätzt vun engem méigleche Pla-cement fir eng maximal Dauer vun dräi Méint an enger geschlossener Struktur. D'Direktiv erlaabt nëmmen ausnahmsweis d'Ënnerbréngung an engem Centre pén-i-tentiaire mat der ausdrécklecher Oplag, déi betrafte Persoune vun de Prisonnéier ze trennen.

Bei eis sinn déi déboutéiert Persounen an enger Spezialsektioun vum Prisong ënner-bruecht, wou d'Zuel vun den Häftlingen awer dauernd geklommen ass, wat sech negativ op d'Openthalt-s- an d'Aarbechtsbe-déngungen ausgewierkt huet. Op dës mën-schenonwierdeg Konditiounen huet de Conseil d'État öfters higewisen, genau wéi viru kuerzem een Arrêt vum Verfassungsge-richt.

De Bau vun enger getrennter Struktur, wéi en an der Regierungsdeklaratioun vum 4. August 2004 virgesi war, wäert et erlaben, déi concernéiert Leit an engem appro-priéierten, onofhängegen Ëmfeld ze pla-céieren an de Prisong ze entlaaschten.

Den Text vum Projet de loi gesäit vir, datt d'Konstruktioun kann direkt geschéien, ouni d'Obligatioun, e PAP auszeschaffen - de Rapporteur ass schonn am Detail dorobber agaangen.

Op Eenzelheete vum Gebai ass de Rappor-teur och schonn agaangen, deem ech fir säi schrëftlechen a mëndleche Bericht wëll Merci soen. D'Gebai ass esou konzipéiert, wat d'Raimlechkeeten an d'Openthalt-s-be-dingungen ubelaangt, datt et fir d'Bewunner an d'Personal een héije Sécherheetsniveau bitt, awer och een appropriéiert a mën-schewürdegt Zesummeliwwen erméiglecht.

D'Kommissioun huet fonnt, datt déi nei Struktur sécher dofir déi noutwendeg Bedin-gung ass, datt awer d'Exploitatioun an de Fonctionnement vum Centre de Réten-tion eréischt kënne fir e besseren Openthalt suergen. An der Réunion jointe tëschent der Bautekommissioun an der Commission des Affaires étrangères et de l'Immigration ass eng Note vum Minister Nicolas Schmit iwwert d'Exploitatioun vum Centre examinéiert ginn, déi op eng ganz Rei Punkten ageet, déi am Règlement grand-ducal souwéi am Règlement intérieur vum spéidere Centre de

Rétention wäerte prezisiéiert ginn. Meng Kolleegin Lydie Err wäert nach op dës Note zrëckkommen.

Ech wëll hoffen, datt deem neie Centre ka schnellstens fäerdeg gestallt an a Betrib ge-holl ginn a bréngen den Accord vu menger Fraktioun a soen lech Merci fir d'Nolausch-teren.

» Plusieurs voix.- Très bien!

» M. le Président.- Merci, Här Diede-rich. Nächste Riedner ass den honorabelen Här Braz. Här Braz, Dir hutt d'Wuert.

» M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).- Merci, Här President. D'Base légale vum Centre de Réten-tion soll haut duerch e Vote op de Wee geschéckt ginn, si fënnt sech an zwee Ge-setzer erëm, d'Loi iwwert d'Entrée et le sé-jour zu Lëtzebuerg, d'Loi Schaus vun 1972, an och dat neit Asylgesetz aus dem Joer 2006.

Et ass allerdéngs esou, dass, wann een d'Loi Schaus wierklech applizéiert hätt, een eigentlech zënter 35 Joer sech an der Ille-galitéit befanne géif, well d'Loi Schaus seet zënter 1972, dass déi Leit, déi ënnert d'Mise à disposition vum Gouvernement gestallt ginn, an engem Centre adéquat, an engem Établissement approprié à cet effet - seet d'Gesetz - ënnerbruecht gi missten. Wann domadder de Prisong gemen-gt gewiescht wier, dann hätt een och deemools gesot, am Prisong. Et ass also kloer, dass domadder de Prisong net gemen-gt war. An et ass also genausou kloer, dass mer zënter 35 Joer mëttlerweil, an et ass nach net eriwwer, eigen-telech Leit hei zu Lëtzebuerg illegal aspä-ren.

Et gött an engem Rechtsstat e Prinzip, dee seet, dass kee Mënsch vu senger Libertéit privéiert ginn däerf, ausser en huet e rechts-kräftegt Uerteel. Zu deem Prinzip gött et eigen-telech nëmmen eng Ausnahm, dat ass d'Détention préventive am Kader vun enger Affaire de justice, an nach nëmmen an dräi Fäll: Wann et eng Fluchtgefor gött vun där Persoun, wann et d'Gefor gött vun der Réci-dive oder wann et d'Gefor gött vun dem Obscurcissement des preuves, där souge-nannter Verdunklungsgefor. Dat sinn déi dräi Ausnahmen, déi et gött, fir ee kënnen an de Prisong ze setzen, ier e rechtskräfteg veruerteelt ass. Dat ass de Prinzip.

Hei zu Lëtzebuerg hu mer, wéi gesot, eigen-telech an all deene Fäll, wou mer op-grond vun der Loi Schaus geschafft hunn, all déi Joren an der Regel déi Leit ouni Uer-teel a virun allem och an engem Gebai ën-nerbruecht, wat dofir net geduecht war. Et ass also kloer, dass an engem Rechtsstat d'Aspäre vu Leit d'Ultima Ratio muss sinn. Et kann ni eng Solutioun wéi all déi aner sinn. Et kann ni eng Solutioun sinn, déi pour convenance oder well se grad méiglech ass applizéiert gött. Et muss an all de Fäll déi lescht Léisung sinn, déi, wann all Forme respektéiert gi sinn a wann ee keng aner Solu-tiounen méi huet, fir déi Leit do ënnerze-bréngen.

Duerfir si mer der Meenung, dass mir contrairement zu aneren duerchaus fannen, dass mer dës Zort Infrastruktur brauchen. Et gött och Leit, déi soen, dass mer e Centre de Réten-tion per se als Struktur net bräich-ten. Dat ass net eis Meenung, well mer do-vun ausginn, dass mer ëmmer nees a Situa-tiounen wäerte gero-den, wou Leit wierklech d'Konditiounen erfëllen, fir sech an enger Mise à disposition du Gouvernement erëm-zefannen, an dass mer da wéi an der Ver-gaangenheet se op deene falsche Plaze wäerten ënnerbréngen, a Konditiounen, déi net dofir geduecht waren, an och an Ëm-stänn, déi eigentlech der Situatioun vun deene Leit net entsprechen a fir déi Leit och net wierdeg sinn.

Duerfir si mer der Meenung, dass de Bau an d'Realisatioun vun engem Centre de Réten-tion per se net falsch ass, an och mir wä-re frou, wa mer endlech eng Solution de re-change hätte fir de Prisong vu Schraasseg an deem déi Leit nâischt verluer hunn, an dat zënter 35 Joer.

Gradesou kloer soe mer awer och, dass et ebe muss d'Ultima Ratio sinn, an et ass do, wou mer mat der Regierung net d'accord sinn, wa mer de Projet vum Centre de Ré-tention kucken, deem eiser Meenung no ganz einfach ze grouss ass!

Déi Capacitéit, déi hei viséiert gött, huet am Laf vun de Reflexiounen vun der Regierung eigentlech och net geännert. Geännert huet d'Approche vum Gebai. Dat, wat am Ufank nach als ee gréissert Gebai geplangt war, ass no eise Visiten am Ausland, wou mer eis e puer Beispiller ukucke waren, op déi mo-dulaire Schinn eriwwergaangen, wat sécher e Fortschrétt ass par rapport zu engem mo-nolithesche Gebai, mä trotzdem si mer der Meenung, dass d'Gebai ze grouss ass.

Well, wann een esou ee Gebai bis huet, da muss een och, fir d'Gebai seriö kënnen ze bedreiwen, iwwer sämtlech Infrastrukturen, iwwer sämtlech Personalcapacitéite verfü-gen, fir d'Gebai och seriö kënnen ze bedrei-wen. Wann een dat awer mécht, fir fir eng potenziell Populatioun vun honnert Leit wierklech op allen Niveauen irréprochabel schaffen ze kënnen, da baut een domadder eng grouss Struktur, och personalméisseg, awer net nëmmen, op.

Da gött et natierlech e gewëssenen Attrait fir déi Solutioun. An et ass jo kaum virstell-bar, an ech weess, dass mer haut um Ni-veau si vun de Projektionen, mir kënnen déi dote Fro an de Raum stellen, Dir kënn eis äntwerten, dass dat net esou wäert ginn, mir wäerten awer an zwee oder dräi Joer nom Abetribhuele vun deem Gebai kucken, wéi et sech entwéckelt.

Mir ginn dovun aus, dass et kaum esou wäert sinn, dass eng Struktur, déi fir honnert Leit gebaut gött, déi och vum Personal hier integral équipéiert wäert sinn an à même wäert sinn dat ze bedreiwen, dass déi net herno an der Moyenne mat fënnef Pension-nairë wäert missen eens ginn. Mä mir ginn dovun aus, dass d'Zuel vun de Leit an der Réten-tioun riskéiert méi héich ze si wéi dat wat se misst sinn, well mer d'Capacitéit hunn a well alles do ass wat muss do sinn. Dofir si mer mat dësem Projet net ganz d'ac-cord, well en eiser Meenung no vun der Ca-pacitéit hier ze grouss ass.

Dat ass och net einfach esou en Argument aus dem Bauch eraus. Et ass kee Gefill, dat mir als gréng Fraktioun ausdrécken. Mir wa-ren eis där Beispiller jo ukucken. Den Här Schmit war selwer och derbäi, wou mer op Zürich an op Genf gefuer sinn. Zürich, wat e ganz gutt Beispill ass fir e Centre de Réten-tion wéi een et net soll maachen. A Genf, wat e ganz gutt Beispill ass fir e Centre de Réten-tion wéi een et soll maachen. Interes-sant waren, onofhängeg vun de Gebailech-keeten a vun der grondverschiedener Philo-sophie mat där déi Gebaier gériert gi sinn, déi Zuelen, déi eis vermëttelt gi si vun de Kantonen Zürich a Genf iwwert déi Leit, déi se iwwerhaapt hu missen an dee Centre de Réten-tion eranhuelen.

Ee vun den Argumenter fir e Centre de Ré-tention ass jo ënner anerem, dass deem och fir Leit geduecht ass vun deenen ee fäert, dass se méiglecherweis sech kéinten aus dem Stëbs maachen oder kéinten iergend-wou an der Natur verschwannen, well se wéisste si sinn um Punkt, aus dem Land ge-wisen ze ginn, dass se da kéinten tentéiert si sech ze verstoppen an iergendwou sech domadder den Autoritéiten ze entzéien.

Interessant ass awer, dass, wann een Zürich mat Genf vergläicht, déi Genfer mat enger komplett anerer Approche un déi Saach eruginn, déi vill méi mënschlech ass, déi vill méi no bei de Leit ass, déi d'Leit wierklech respektéiert an hirem Traitement. Och wa se destinéiert waren, fir ausgewisen ze ginn, si se respektéiert ginn als Mënsche vun éischte Moment bis zum leschte Moment. Déi bréngen dat fäerdeg, éischtens mat en-ger anerer Aart a Weis.

Si bréngen et och doduerch fäerdeg, dass se ganz weíneg Leit iwwerhaapt an déi Ré-tentioun huelen. An trotzdem hu se net méi Leit wéi zu Zürich, och prozentual gekuckt, relativ gekuckt, hu se zu Genf net méi Leit gehat wéi zu Zürich, déi wéi ee seet an der Natur verschwonne wieren. Sou, et ass also méiglech, och nëmme mat engem strikte Minimum vu Réten-tioun sech dëse Saachen unzehuelen an trotzdem net dofir e Laxiste ze sinn, deem toleréiert, dass all Zweeten iergendwou am Ënnergrond verschwénnt, wann et drëms geet, déi Leit iwwert d'Grenz ze setzen.

Zürich weist, dass een net besser vun deem Standpunkt hier fiert, wann ee ganz restrikt-iv mat de Leit schafft, a Genf weist eigen-telech op eng gutt Aart a Weis, wat dat anert Beispill ass. A mir hunn eis jo och wëllen zu Genf inspiréieren. Dat war jo dat, wat den Här Minister och vun deene Kolleegen aus der Chamber, déi matgaange sinn, mat op de Wee krut: sech éischer un deem Genfer Beispill ze inspiréieren, och mat deene Leit zesummenzeschaffen, och déi Leit, déi res-ponsabel si fir de Centre vu Genf, déi wierk-lech eng ganz interessant Approche haten, anzebannen an eis Reflexiounen.

Mä trotzdem muss ee soen, dass se zu Genf, obwuel d'Populatioun nach méi grouss ass wéi déi vu Lëtzebuerg an ob-wuel déi och vergläichbar Zuelen hu vu Leit an dëse Situatiounen, mat engem strikte Mi-nimum vu Leit an der Réten-tioun auskom-men. Wann ech déi Zuele gutt am Kapp hunn, dann hunn déi eis gezielt vun zéng, zwielef, alt emol 15 Leit, déi se gläichzäiteg maximal an deem Centre de Réten-tion an der Moyenne hätten. Da wä-re mer nach ëm-mer, souguer wann et der och nach perio-

desch 50% weider wären, bei 25%, da wären nach ëmmer ganz grouss Spréng ze maache bis mer op där Capacitéit lande géife vun honnert Leit an 92 Zëmmeren, déi hei am Projet viséiert gëtt.

Woubäi dat och, wann een op Schraasseg kucke geet, 92 Zëmmeren, do kritt een no enger Zäitche wäit méi wéi 100 Leit dran, wann et da misst sinn, wat ech awer hei kengem ännerstelle wëll.

Duerfir ass eise Problem mat dësem Projet net esou vill, dass mer déi Struktur endlech schafen: Déi ass noutwendeg, mir brauche se, fir all aner Solutiounen, déi alleguerte méi schlecht sinn - déi sinn all méi schlecht! -, ze évitéieren, fir déi Leit, déi missten an esou enger Struktur ënnerkommen, och opzehuelen. Allerdéngs, an dat ass eis Kritik, an duerfir kënnen mer de Projet an dëser Envergure och net stëmmen, si mer ganz einfach der Meinung, dass de Projet iwwerdimensionéiert ass, an dass mer do riskéieren en Appel d'air ze maachen, an dass dann déi Solutioun, fir Leit an de Centre de Réten-tion eranzesetzen, net ëmmer am strikte Sënn vum Wuert d'ultima ratio riskéiert ze sinn. An dat ass en Ëmstand, dee mer net akzeptéiere wëllen.

Duerfir hätte mer léiwer gehat, mir hätten eis och duerch d'Exéguitéit vun der Struktur ënner Drock gesat a mir hätten doduerch, dass mer eis bewosst eng kleng Struktur nëmmen zougeluecht hätten, eis eigentlech an e permanenten Drock gesat, fir wierklech aner Solutiounen ze privilegiéieren, fir dass et wierklech garantéiert d'Ultima Ratio géif ginn. Dat wäert eiser Meinung no mat dësem Projet, trotz senger Modularitéit, net de Fall sinn.

E lescht Wuert och nach zur Prozedur. Fir nach eng kéier ze ënnersträichen, dass déi gréng Fraktioun, ech mengen och als eenzeg Fraktioun, net glécklech doriwwer war, dass mer an d'Gesetz ageschriwwen hunn, dass souguer op PAP ka verzicht ginn. Dat fanne mer eigentlech keng gutt Praxis. Entweder - an dat huet de Statsrot jo och soulevéiert an ënnerstrach - et gëtt eng Base légale, fir ze soen: Bei verschiddene Saa-chen, déi d'intérêt général sinn, oder wou eng Utilité publique ass, ass et méiglech ouni PAPen ze schaffen. Da soll dat an där Form och diskutéiert ginn an an där Form och enger legaler Basis zougefouert ginn. Da muss dat och fir all d'Gemengen a fir all d'Projete gëllen, déi e gewëssenen Intérêt général hunn.

Et ass net dat, woufir mir plädéieren, mä entweder et mécht een dat op deem dote Wee oder et mécht een et néierens. Et an dësem Fall ze maachen, ass eigentlech, ei-ser Meinung no, eng onglécklech Situa-tioun. Et wär och duerchaus méiglech ge-wiescht, an dofir gëtt et och Beispiller, dass een och ka ganz séier virukommen am Ge-spréich mat de Leit, an een an deem Sënn och d'Prozedur respektéiert hätt. Dat wär grad bei dëser Zort Projet eigentlech bes-ser, wéi dass ee mat esou enger defensiver Approche déi Saach do ugeet. Dat zeugt net onbedéngt, eiser Meinung no, vun der beschter Prozedur.

Gutt, mir waren eleng där Meinung. Dann huet d'Majoritéit mat den zwou aneren Op-positiounsparteien op deem Punkt dat lescht Wuert. Mä mir wollten déi Remarque awer och nach eng kéier maachen a wäerten eis an deem Sënn dann och bei dësem Projet enthalten.

» **M. le Président.**- Merci, Här Braz. D'Wuert huet den honorabelen Här Henckes.

» **M. Jacques-Yves Henckes** (*ADR*).- Här President, Dir Dammen an Dir Härën, e Prisong ass manifestement kee Local ap-proprié, fir Leit, déi eng Asylprozedur duerchgestanen hunn, während Joren op där Situatioun ze loossen. Däers si mer eis alleguerte bewosst. Mä et war natierlech och esou, datt déi Situatioun vun deem staarken Ufloss, Undrang u Réfugiéen natierlech och Problemer opgeworf huet, well een een Ablack net wousst, wou een d'Leit, deem Ablack, wou se déboutéiert waren, sollt hindoen.

Dat Zweet ass, mir hunn och Leit, déi am Prisong sinn, déi eng Prisongstrof ofgesat hunn an déi net kënnen nees an hiert Heemechtsland zrëckgefouert ginn. Där hu mer

e puer Leit, déi elo och nach am Prisong sinn, obwuel hir Strof ofgesat ass. Dofir ass et och net richtig, datt déi, wéi et elo d'Praxis ass, nach ëmmer am Prisong sinn. Déi Situatioun - do si mer eis alleguerten eens - ass net glécklech. Si ass falsch. Dofir ass et och richtig, datt mer op de Wee vun engem Centre de Réten-tion ginn.

Dee Centre de Réten-tion, dee soll natierlech en premier lieu dénge fir alleguerten déi Leit, déi déboutéiert gi sinn an déi sollen an hiert Heemechtsland zrëckgefouert ginn. Nach muss ee wëssen, datt eng etlech vun deenen Demandeurs d'asile déboutés ris-kéieren, relativ laang an deem Centre de Réten-tion ze sinn, wa se net kënnen zrëck-gefouert ginn. Do mussen héchstwahr-scheinlech nach Léisunge fonnt ginn. Ech hoffen, datt mer um Niveau vun Europa méi zügeg mat den Accords de réadmission vi-rukommen, well dann ass och zimlech ga-rantéiert, datt dee Centre, esou wéi en elo virgesinn ass, net hanneno wäert un Iwwer-bevölkerung leiden.

Déi zweet Zort vu Leit, wou ech mengen déi missten an deem Centre dra sinn, dat sinn alleguerten déi Demandeurs d'asile, wou hir Identitéit nach net feststeet. Well mir hunn an der Vergaangenheet e puer Fäll gesinn, wou bei deenen Demandeurs d'asile Leit waren, wat auslännesch Krimineller waren, déi eng Autorisation de résidence beispills-weis a Spuenien haten, déi dann hei als Ré-fugiés politiques eng Demande gemaach hunn, a wou herno festgestallt ginn ass, datt se a Wierklechkeet wéinst Drogenhandel a wéinst anere schwéieren Delikter gesicht waren. Dofir ass et och richtig, datt sou-laang wéi déi Identitéit net feststeet, do muss gekuckt ginn, datt déi Leit awer op ier-gendenger Plaz opfindbar sinn, an datt een do och eng etlech Mesuren hält.

Ech bedauern an deem Kontext, datt déi Daten, déi Fangerofdréck, déi geholl ginn am Kader vun enger Demande d'asile, net kënnen kontrolléiert ginn zesumme mat deen-n Donnéeë vun Interpol, fir ze kucken, ob eng Persoun net am Ausland gesicht ass. Dat war eng Äntwert, déi mir de Minister de la Justice ginn huet, datt dat net méiglech war; deemools virun e puer Joer.

Ech gesinn awer, datt dat courant Praxis ass an aneren europäesche Länner, notamment a Frankräich an an England, wou se soen, datt, wann d'Identitéit net festgeluecht ass, deen Ablack awer och däréf op déi Saa-chen do zrëckgegraff ginn. Ech huelen also un, datt dat dote vläicht e puer Interpreta-tioune sinn, deenen ee sech awer och hei zu Lëtzebuerg eng kéier misst unhuelen, fir ze kucken, ob een net awer do kéint - juste-ment fir ze évitéieren, datt sech Krimineller esou ënnert déi normal Demandeurs d'asile mëschen -, sief et duerch ee Changement an eisem Gesetz, sief et duerch Change-menter an de Konventiounen, där Proble-matik do op de Wee kommen.

Et ass also hei e Projet de loi, deen eis Zoustëmmung fënnt. Nach stelle sech e puer praktesch Problemer. Dat ass dat hei-ten: Ech wär frou wann d'Regierung mer kéint soen, wat d'Base légale ass vun deem Règlement grand-ducal qui doit définir le ré-gime de rétention et préciser les droits à conférer aux personnes retenues dans le centre. Well ech huelen un, datt et zu en-gem Deel d'Asylgesetz ka sinn, mä et misst awer och nach d'Immigrationsgesetzge-bung bestoe bleiwen, fir datt déi Méiglech-keet do géif bestoen. Dofir wär ech frou ze wëssen, wéi d'Regierung déi Problematik do gesäit, an ob een net soll scho mat Zäi-ten e Projet de loi abréngen, deen dat er-méiglecht, a mer och dee Règlement grand-ducal bien entendu hei esou fréi wéi méig-lech kënnen diskutéieren.

Da wëll ech, grad wéi mäi Virgänger, be-dauern, datt mer haut eng Ausnahm maa-chen an e Prinzip duerchbriechen. Dat ass dee fir an engem Gesetz e PAP quasiment direkt ze fixéieren. Vue d'Urgence verstinn ech dat, mä ech wëll awer dem Bauteminis-ter soen, e soll awer elo keng Regel dorau-ser maachen an net soen: Wat eng kéier ass, dat kënnen mer nach e puermol probéiere bei Schoulen, bei hei a bei do. Mir wëssen alleguer, datt déi Prozeduren ze laang sinn. Et wär also besser, et géif ee mat anere Membere vun der Regierung schwätzen, datt se d'Prozedure géife verkierzen,

anstatt se ze verlängeren. Do läit et, menger Meinung no, wou d'Debatt sollt sinn, an net op deem Punkt hei.

Da wollt ech de Bauteminister och froen, wéi hie gesäit, datt déi Aarbechte viruginn. Well et ass eng Urgence, fir eng Léisung ze fan-nen. Dofir wär ech frou ze wëssen, wéini hie seng Planifikatioun virgesäit, datt dee Centre de Réten-tion kann effektiv ginn.

Dat gesot, wëll ech den Accord vun der ADR zu dësem Gesetzesprojet bréngen.

» **M. le Président.**- Merci, Här Henckes. Den Här Jaerling huet d'Wuert. Här Jaerling!

» **M. Aly Jaerling** (*Indépendant*).- Merci, Här President. Wéi ech mer d'Gesetz ugekuckt hunn, dunn hunn ech mer am Fong d'Fro gestallt: Wou ass den Ënner-scheed zwëschent Détention a Réten-tion? Wou ass den Ënnerscheed zwëschent dem Prisong an där Struktur, déi mer elo scha-fen? Ech hunn am Fong kee fonnt. Age-spaart si se alleguer.

Dat ass och d'Meenung vun de Mënsche-rechtler, déi zu dësem Projet eng Rei Argu-menter virbruecht hunn, déi awer net vun der Hand ze weise sinn. Och d'Mënsche-rechtskommissioun seet wuel, dass een esou Strukturen net soll schafe respektiv esou kleng wéi méiglech halen, mä si hunn awer och - wéi ech festgestallt hunn - keng Alternativ derzou. Ech hu leider och keng fonnt.

Mä wou ech hir Suergen deelen, dat ass awer trotzdeem do, wou mer um Beispill vun der Belsch gesinn a wou awer misst Kloer-heet kommen, dat ass wa Kanner mat Er-wuessene mateneen an dee Centre de Ré-tention do mat erakommen. An do ass et awer am Rahme vum Artikel 5 vun der Mën-scherechtskommissioun ganz kloer, dass dofir gesuergt muss ginn, dass de Schutz vun de Kanner Prioritéit huet, an dass ee muss dofir suergen, dass do awer eng ganz kloer Trennung kënnt, wat alt erëm eng kéier da schonn dozou féiert, dass mer déi Strukturen, déi mer am Fong esou kleng wéi méiglech sollen halen, erëm musse méi ausbauen, wat dann de Käschtepunkt méi grouss mécht.

Ech mengen, dat sinn Iwwerleeungen, déi net vun der Hand ze weise sinn, mä dat muss awer vu virera kloer sinn, dass, wann dat de Fall ass, mer jo awer ganz genau wëssen, dass mer Mannerjähreger hunn, déi mer hei an d'Asylprozedur mat eranhue-len oder déi mat heihinner kommen, an dass mer do dann am Virfeld derfir suerge mussen, dass do eng kloer Trennung kënnt.

Ech kann dem Här Braz seng Bedenken awer och voll a ganz deelen, wat d'Enver-gure vun der Struktur ugeet, a vum Genfer Modell ass jo awer ganz kloer bewisen, dass een et ka maachen a méi klenge Struk-turen, fir ze kucken esou mann wéi méiglech Mënschen do eranzesetzen.

Well wat fir eng Mënsche sinn et, déi mer do erasetzen? Dat si jo keng Krimineller. Dat si jo net alleguer Verbriecher. Et si Vereenzel-ter. Wann ee gesäit vun deem Mann, deen am Prisong zum Beispill verbrannt ass, dee war jo net am Prisong ursprénglech wéinst der Réten-tioun, dee war am Prisong, well hien eppes verbrach hat, an hien ass eben do am Prisong bliwwen, well mer keng Plaz haten, fir hien op enger anerer Plaz ënner-zebréngen. Dat war d'Ursaach, firwat dass hien do war.

Wa mer elo eng Plaz gehat hätten, okay, da wär dat vläicht net virkomm. Mä dat sinn Hy-pothesen, well och an enger Struktur wéi déi, déi een hei wëllt schafen, si Konflikter a Reiwereien net ausgeschloss. Dat heescht, et muss een och do vu vierenan derfir suer-len, dass et zu kenge Konflikter kënnt.

Déi aner Fro, déi sech an deem Zesummen-hang hei stellt, dat ass, dass mer vun Asyl-bewerber schwätzen, mir schwätze perma-nent dovun, mä theoretesch gesinn dierfte mir am Fong guer keen hunn, well wann ech den Accord vun Dublin richtig verstanen hunn, da misst all Mënsch, deen am Fong Asyl ufreet, dat Asyl an deem Land ufroen, wou hien de Fouss fir d'éischt op de Bue-dem gesat huet. An dat kënnen jo dann nëm-men déi sinn, déi hei mam Fliger erakomm sinn oder mat engem Boot iwwert d'Uel-zecht komm sinn. Eppes anescht ass net méiglech.

Duerfir froen ech mech: Wéi gëtt dat ge-handhaabt an dëser Prozedur mat deene Leit, déi am Fong iwwert den Accord vun Dublin iwwerhaapt d'office kee Recht hunn, fir Asyl unzefroen? Dat ass eng Fro, déi mer ni richtig hei gekläert hunn a wou ech mer einfach soen: Wéi komme mer iwwerhaapt zu deene laangfristege Prozeduren, wa schonn d'office, vu vierenan, de Gros vun deene Leit, déi hei Asyl froen, kee Recht hunn, fir hei Asyl unzefroen? Dat heescht, et kéint een also entweder iwwert dee Wee d'Prozedure verkierzen oder eng aner Léi-sung fannen.

Op jidde Fall ass et fir mech wichteg, dass mer awer bei all deem, wat mer elo hei wëlles hunn ze maachen, ni vergiessen, dass d'Mënscherechter un alleréischter Stell musse stoen, an dass mer musse ver-sichen och niewent deene Strukturen do aner Méiglechkeeten, aner Structures d'ac-cueil vläicht ze schafe fir Leit, wou mer ganz sécher sinn, dass déi net hei an d'Land komme fir sech ze beräicheren oder ier-gendwéi esou.

Et soll een ëmmer an de Vierdergrond stel-len, dass et Mënsche sinn, déi vun do, wou se fortgaange sinn, fortgelaf sinn, well hiert Liewen a Gefor ass - bei deene meeschten - a well se riskéieren, wa se zrëckgefouert ginn, nees hiert Liewen a Gefor ze bréngen. Ech mengen, dat soll d'Basis vun eisem Denke sinn. Also d'Mënscherechter sollen am Vierdergrond stoen, an dann ze kucken do derniewent déi Struktur hei awer esou kleng wéi méiglech ze halen, well, wéi ech elo gesot hunn, wann ee schonn d'office muss eng Trennung maache fir verschidde Kategorien, da weess een, dass déi Struk-tur grouss ass, an da weess een och, dass mer am Laf vun der Zäit nach aner Proble-me kréien, mer nach aner Trennunge musse maachen, an da ginn d'Problemer an d'Strukturen nach méi grouss, an dann, wat och net onwesentlech ass, och vill méi deier.

Ech soen lech Merci.

» **M. le Président.**- Merci, Här Jaerling. D'Wuert huet elo d'Madame Lydie Err.

» **Mme Lydie Err** (*LSAP*).- Well, Här Pre-sident, esou vill hei vu Mënscherechter ge-schwat gëtt, mengen ech, ass et derwäert fir eng kéier ze kucken, wou déi Fro dann an deem Kontext hei drun ass.

Éischstens emol zum Projet selwer, zum Ge-bai selwer, wéi et ass, ass et schwéier sech auszedrécken. Technesch hu mer alles, theoretesch ass awer nach näischt menger Meinung no wierklech fest, well no dem Mi-nister sengen eegenen Aussoen an der Kommissioun am Mäerz ass gesot ginn, mir hätten dat schrëftlech, ier de Bau géif uge-faange ginn. Do si mer jo elo nach net, mä mir dierften awer allerdéngs net méi allze vill wäit dovun ewech sinn, well wann d'Gebai bis amgang ass gebaut ze ginn, da steet iergendwéi d'Konzept mat de Maueren, an dann ass et e bësse spéit fir no de Regeln ze kucken, nodeem déi Maueren do fonc-tionnéieren. Duerfir hu mir elo nach e bës-sen Zäit an ech hoffen, dass mer bis dohin-ner schrëftlech hunn, wat bis elo begrëis-senswäerterweis vun Dialog an dësem Dos-sier scho stattfonnt huet.

Ech mengen et ass exceptionell, dass sech d'Chamber deelweis zesumme mam Minis-tère op zwou Plazen esou ee Centre ukucke gaangen ass an dass se sech eestëmmeg am Fong fir ee vun deenen zwee Modellen entscheet hunn, dass mer zesumme Kom-missioussätzungen hate mat der Baute-kommissioun. All dat ass schéin, mä um Pa-beier hu mer nach näischt, an dat war awer eigentlech ofgemaach. Ech hoffen dann, dass mer dat dann och wéi versprach kréien, ier et definitiv ze spéit ass fir even-tuell um Reglement nach eppes ze änneren.

Elo grad ass - an ech wëll ganz kuerz do-robber agoen, well et ass elo schonn zwee-mol hei ugeschwat ginn - gesot ginn, dass dee Projet hei géint den Artikel 5 vun der Mënscherechtskonventioun verstousse géif,

Chamber TV

an der Stad: *um Kanal S 29 (Coditel) oder um Kanal S 40 (Eltrona/Siemens)*

zu Déifferdeng: *um Kanal S 29*

zu Diddeleng: *um Kanal S 32*

zu Esch: *um Kanal S40 (455.25 MHz)*

an der Gemeng Nidderaanven: *um Kanal S 29*

deen opzielt, wat fir eng Leit kënnen ze-summe gehale ginn.

Ech wollt do just drop hiweisen, dass dee leschten Alinea, den f), seet, dass wann et sech ëm Arrestatioun oder «détention régulière d'une personne pour l'empêcher de pénétrer irrégulièrement dans le territoire, ou contre laquelle une procédure d'expulsion ou d'extradition est en cours» handelt, wann eng Irrégularitéit am Séjour hei an der Mënscherechtskonventioun als Exceptioun virgesinn ass fir den Droit de liberté de circuler librement, dann, mengen ech, kann ee mat guddem Gewësse behaapten, dass mer hei an deem Kader eis befannen, besonnesch och wou mer eng Base légale hunn am Gesetz iwwert den Asyl.

Och wann eis net alles passt, wat am Detail nach net ganz kloer ass, ass et op jidde Fall kloer, dass, egal wat mer elo hei bauen, wann dat Gesetz hei fäerdeg ass, et fir déi Leit, déi concernéiert sinn - a wien dat ass, dorobber kommen ech zrëck - eng Verbesserung ass par rapport zu der Situatioun wéi se haut ass.

Dofir fannen ech et e bësselchen exzessiv, fir elo hei vu Mënscherechter ze schwätzen, wa mer wëssen, dass d'Alternativ zu dësem Centre fermé de Prisong ass, an och dann, wa mer wëssen, dass Alternativen, déi ëmmer ugeschwat ginn, an der Praxis iwwerhaapt net existéieren.

Esou gëtt zum Beispill an engem Pabeier geschwat - ech weess elo net méi vu wat fir enger Associatioun deen ass -, et kéint ee sech Alternativen afale loossen, wéi zum Beispill eng Assignation à domicile, eng Présentation régulière op enger Gemeng, e Retrait vun der Carte d'identité oder Ähnlech. Wa mer wëssen, dass déi meeschte Leit, déi hei concernéiert sinn, iwwerhaapt keng Carte d'identité hunn, dass se gréisstendeels am Centre de Rétention festgehalde ginn, ebe just well mer net wëssen, wie se genau sinn a wou se kënnen zrëckgefuert ginn, och dann, wa se déboutéiert sinn, da mécht déi ganz Diskussioun net méi allze vill Sënn.

Et bleift vläicht ganz kuerz ze soen, wat fir eng Leit sech an deem Centre de Rétention do erëmfannen. Dat sinn éischstens déi, déi en séjour irrégulier sinn, a Gewahrsum vun der Regierung sinn, an déi de Moment wéi och déi aner am Prisong sinn, obschonn dat net déi Plaz war, déi originaire gemënt war. Déi Leit, déi eng Demande d'asile gemaach hunn, déi irrecevabel ass, well se schonn anzwousch anescht eng gemaach hunn. Déi Leit, déi am Artikel 10 vum Gesetz vun 2005 preziséiert sinn, dat heescht déi, déi am Fong no enger Condamnation pénale ausgewise gi sinn an déi da just ier se ausgewise ginn eng Demande d'asile maachen, fir den Éloignement ze évitéieren, wou et evident ass, dass déi Prozedur als Abus benotzt gëtt, fir eben hiren Dessein ze erreechen. Oder déi Leit, déi refuséieren ze soen, wie se sinn a wou se hierkommen.

An ech mengen, dass een do awer wirklech soe muss, da läit et jo an deenen hiren Hänn selwer, fir där Rétentioun do en Enn ze setzen, andeem dass se soen, ech sinn deen an deen, ech komme vun do an do, an da si se, wa se ënnert déi Kategorie vu Leit falen, eraus.

Ech mengen, dass et evident ass, dass et och bei deene Leit ass, wou de Séjour ka verlängert ginn, well et ganz schwiereg ass erauszefannen, wouhinne a wéi se sollen zrëckgefuert ginn, ob mer oder ob mer nach net mat deene betreffende Staten oder Länner en Accord de réadmission hunn.

Wéi vill Leit si concernéiert? Dat ass eng interessant Fro. A verschiddenen Dokumenter gëtt geschwat vu 503 Leit am Joer 2004, 490 Leit am Joer 2005 an 146 Leit am Joer 2006. Wa mer dovunner kënnen ausgoen, dass dat dëst Joer net onbedéngt ganz aneschtens ass, dann heescht dat also, dass ongeféier 150 Leit op e ganz Joer verdeelt an deem Centre do géifen opgeholll ginn.

Da géif mech wierklech interesséieren, fir d'Capacitéit vun deem noutwendege Gebai kënnen ze errechnen, wat dann d'Moyenne vun der Zäit ass, déi déi Leit do dra sinn. Well wa mer kucken, wéi vill Leit am Prisong sinn, da schéngt mir perséinlech d'Capacitéit vun deem Gebai, wat mer elo wëlle bauen, relativ héich par rapport zu deenen

Zuelen, déi mir bekannt sinn, an op deem Punkt sinn ech - une fois n'est pas coutume, mä et kënnt öfters vir - mam Här Félix Braz d'accord. Ech wier frou fir dorobber kënnen eng Äntwert ze hunn, well et am Fong eng vun deene Froen ass, déi mech beschäftegen.

Sou wéi mech och d'Philosophie vun deem Gebai beschäftegt. Zu der Philosophie vum Gebai gëtt ëmmer gesot, et ass kee Prisong. Mä - wéi den Här Jaerling hei gesot huet - et ass kee Prisong, mä et ass een awer agespaart!

Tëschent deenen zwee mussen et also intern esou grouss Nuancë ginn, dass ee kann no bausse kloermaachen, dass dat fir déi Leit, déi concernéiert sinn, och wann dat keng lëschteng Institutioun ass, wierklech e Progrès ass par rapport zu hirer Situatioun, déi se haut hunn, an dat géif heeschen, dass alles, wat hiren Alldag betrëfft, virauser misst gekläert sinn. Dat heescht en Accès no baussen iwwer Nouvelles, iwwer Tëlefon, iwwer Zeitungen, iwwer Televisioun, Besuch empfänken och an deenen éischten Deeg, well et ass erwisenermoossen esou, dass d'Leit déi éischt Deeg an enger Institutioun, wou se agespaart sinn, déi gréisste Problemer hunn an dass d'Suicidegefor an deenen éischten Deeg vill méi grouss ass wéi an aneren. Et kann also net sinn, dass de Besuch oder de Kontakt mat dobaussen eréischt e puer Deeg no hirem Openthalt kënnt ugoen.

Et ass mir och net kloer,...

(Brouhaha général et coups de cloche de la Présidence)

...an et ass gesot ginn, dass eng Tentative d'évasion an dësem Fall eng Infraction pénale soll sinn, während et souguer am Prisong, wou et jo eigentlech misst méi schlëmm hiiergeen, eng Sanction disciplinaire gëtt. Et ass menger Meinung no gelungen, dass nuets déi Zëmmeren do zougespaart ginn. Dat ass eng Saach vu Sécuritéit, déi ee misst klären.

Et ass och kloer, et schéngt mir wichteg, dass den Agrément fir déi Associatiounen, déi kënnen Informatioun an Accompagnement vun deene Leit maachen, déi am Centre de Rétention sinn, misst vun all deem onnéidege Paperassekrich befreit ginn. Et kann net sinn, dass Associatiounen, déi en Agrément hunn, nach virdru mussen den Hürdelaf maachen, deen een haut muss maachen, fir een an de Prisong besichen ze goen, well mer jo ganz bewosst soen, dass dat heiten en aneren Traitement ass, wéi dat am Prisong soll de Fall sinn.

Et ass kloer, dass de Suivi psychologique oder psychologique et social sécherlech en Hauptpunkt am Traitement ass, an duerfir schéngt mir op deem Punkt, dass nach alles net kloer ass oder net kloer genuch ass um Niveau vum Personal, éischstens vun der Zuel hier an zweetens vun hirer Diversité professionnelle hier. Et schéngt, dass e Psycholog indispensable an dësem Fall misst sinn, esou wéi et och indispensable misst sinn, dass Affekoten oder Deputéierte beispillsweis, déi sech wëllen dee Centre do ukucke goen, missten ouni Problem kënnen Accès kréien, an och dat ouni ze vill Schwierigkeeten, wat d'Paperassen ubelaangt.

Eng lescht Fro. Et ass evident, an dat ass och schonn ugeschwat ginn, dass et Kategorie vu Leit gëtt, déi speziell vulnerabel sinn. Dat si Mineuren, dat si krank Leit, dat si Victimë vu Violencen. Et sinn eventuell schwanger Fraen an Ähnlech. Et schéngt mer evident, dass esou Leit, déi speziell fragiliséiert sinn, missten e speziellen Traitement kréien, wann an deeneselwechte Wänn, dann op jidde Fall an engem anere Kontext, fir dass et kloer ass, dass all déi, déi e spezielle Schutz brauchen, deen och am Kader vun dësem Gebai do kënnen kréien.

Esou dass ech zur Konklusioun kommen, dass et mir kloer schéngt, och wann ech Bedenken hunn, wat de Fonctionnement ubelaangt, dee mer elo nach net schrëftlech hunn - ech hoffen, dass mer dee kënnen kréien, ier de Bau definitiv amgaang ass an et fir all eventuell Modifikatiounen ze spéit ass -, dass dee Projet hei a senger Essenz an der Rei ass an am Intérêt vun deene Leit, déi an dat Gebai solle kommen. Duerfir wëll ech do ophalen.

Den Accord ass scho ginn, huelen ech un?

» **Une voix.** - Jo.

» **Plusieurs voix.** - Très bien!

» **M. le Président.** - Merci, Madame Err. D'Wuert huet elo d'Regierung, den Här Bauminister Claude Wiseler.

(Interruption)

Här Bettel, hutt Dir d'Wuert gefrot?

(Interruption)

Sou, d'Regierung huet elo d'Wuert.

» **M. Claude Wiseler, Ministre des Travaux publics.** - Merci, Här President. Ech fänken un, andeem ech der Kommissioun villmools Merci soe fir déi Aarbecht, déi gelescht ginn ass, andeem ech och dem Rapporteur villmools Merci soe fir déi gutt Kollaboratioun, déi mer konnten hunn, a fir de gudde Rapport.

Ech wëll och hei emol aussergewéinlecherweis eng Kéier weiderfuere mat de Mercien, well et ass och esou, dass ech drop halen, fir der Gemeng Sandweiler Merci ze soe fir déi Kollaboratioun, déi mer konnten an deene leschte Wochen a Méint mat hir hunn.

Ech soen dee Merci ganz gär, well et ass schonn eppes, wat net esou gewéinlech ass, dass een op déi Kollaboratioun vun enger Gemeng ka rechnen, déi an dësem Fall ganz positiv, ganz produktiv an esou e Projet, wat keen einfache Projet fir keen ass, eragaangen ass a mat där mer och gutt vi rukomm sinn. Mir hu genuch aner Beispiller, wou mer Problemer haten, fir datt een dat hei kann eng Kéier ervisträichen.

Datselwecht gëllt fir d'Stad Lëtzebuerg. Et ass zwar net um Territoire vun der Stad Lëtzebuerg, et grenzt awer un d'Stad Lëtzebuerg, an do hu mer och eng gutt Kollaboratioun mat hinne gehat, fir an deem Dossier weiderzekommen.

Déi meescht Froen, déi vun Iech haut gestallt gi sinn, adresséiere sech net un de Bauminister, well wéi esou oft keng Froen iwwert de Bau gestallt gi sinn, mä iwwert de Fonctionnement. De Minister Schmit wäert och duerno méi dorobber agoen.

E puer Froe wëll ech awer hei uschwätzen. Dat éischt ass, datt et evident ass, datt dat hei fir d'Regierung e wichtegen, e wesentleche Projet ass, net nëmme well mer e brauchen, well en eis erlaabt, am Prisong selwer méi Plaz ze kréien an d'Méiglechkeet ze hunn, fir déi Leit an eng Infrastruktur fir sech ze kréien, mä och op där anerer Säit selbstverständlech, well mer eng getrennte Struktur hei kënnen hunn, déi dann ebe kann anescht gëriert ginn.

Déi eenzeg Kritik, déi ech am Fong um Bau héieren hunn, dat ass, datt en ze grouss ass. Déi Erfahrungen, déi ech hunn, déi weisen awer, well ech fréier laang Joren um Familljeministère als Beamte geschafft hunn, datt déi Problematik do ganz oft eng Problematik ass, déi op een zoukënnt a wou ee ganz onvibreert ass, haaptsächlech wat Ennerkunften, haaptsächlech wat Strukturen wéi dat hei ugeet, a well ech elo am Bauministère sinn, weess ech, wéi laang een dann op där anerer Säit Zäit brauch, fir esou eng Struktur en place ze setzen. An heimat, mat deem Volume, deen een hei huet, gëtt ee sech d'Méiglechkeet, fir op déi Gegebenheeten, déi kommen oder eventuell net kommen, ze reagéieren an an der Zäit ze sinn, fir och déi noutwendeg Infrastrukturen ze hunn, dann, wann ee se brauch, an net dann, wann déi Zäit eriwuer ass, wou ee se gebraucht hätt.

Dir hutt och d'Bauzäit ugeschwat, déi mer brauchen, an Dir hutt a sech - ech mengen, dat war den Här Bettel - gehofft, datt et hei méi schnell géif goen, wéi et zu Dräibur gaangen ass. Ech hoffen dat selbstverständlech och. Ech soe just, datt mer hei op deem ganze Projet duerch de Fait schonn, datt mer eng aner Prozedur hei gewielt hunn - ech kommen nach dorop zrëck -, natierlech eng ganz Rei vun deene Schwierigkeeten, déi mer zu Dräibur nottamment mat der Gemeng haten,...

(Interruptions)

...hei net wäerten hunn, well et eng aner Aart a Weis ass, fir dorun erunzegoen, an...

(Interruptions)

» **M. Carlo Wagner (DP).** - Dat war awer net der Gemeng hir Schold!

(Interruptions et coups de cloche de la Présidence)

» **M. Claude Wiseler, Ministre des Travaux publics.** - Ech mengen, doriwwer hu mer hei schonn eng Kéier relativ kloer an daitlech geschwat.

Ech si frou, datt mer elo mat der Gemeng op e Konsens komm sinn, fir weiderzekommen. Ech soen nach eng Kéier, zu Dräibur hätt ech deen anere Projet, deen d'Regierung virgeschloen hat, wesentlich léiwer gehat, well en eis eng wesentlich besser Infrastruktur zu Dräibur ginn hätt. Leider hu mer missen aus deenen dote Grënn, nodeem datt vill Zäit verluer gaangen ass, op deen anere Projet zrëckgräifen. Dat maache mer elo, a probéieren och zu Dräibur esou schnell wéi méiglech duerch de Bierg ze kommen.

Hei an dësem Projet, do hu mer elo...

» **Une voix.** - Duerch de Bierg?!

» **M. Claude Wiseler, Ministre des Travaux publics.** - Iwwert de Bierg! Ech si gewinnt duerch de Bierg ze fuere mam Tunnel an esou.

(Hilarité)

» **Une voix.** - Den Här Minister ass geschiedegt.

» **M. Claude Wiseler, Ministre des Travaux publics.** - Dat ass vläicht besser, mä et gëtt heiansdo méi deier. Also, iwwert de Bierg an dësem Projet ze kommen.

Elo ass déi Fro, déi hei gestallt ginn ass, déi vum PAP an dem Fait, datt mer an deem Text hei eis d'Méiglechkeet ginn, fir zu der normaler Prozedur ze derogéieren. Et hu verschidde Riedner aus der Oppositioun gesot, datt se dat géife regrettéieren, datt se dat net gär hunn. Ech regrettéieren dat och, ech hunn dat och net gär. Ech hätt och léiwer, et wär anescht gewiescht. Ech verstinn och, wat Dir gesot hutt; ech verstinn och, wat de Rapporteur an enger ähnlecher Form ausgedréckt huet, well hien huet déi Bedenke vum Conseil d'État och hei a senger Ried ugeschwat.

Ech soen awer hannendrun, datt dat heiten eng Struktur ass, déi mer schnell brauchen, eng Struktur ass, déi mer elo brauchen. Wann ech un alles denken, wat elo an deene leschte Minutten hei op dëser Tribün vun Iech beschriwwen ginn ass, dann zéien ech awer nach eng Kéier d'Konklusioun draus, datt mer hei net ee Mount méi ze verléieren hunn an datt mer hei déi Prozedur ze huelen hunn, déi eis dann dee Moment am schnellsten iwwert de Bierg bréngt. Dat hu mer hei gemaach.

Ech mengen och, datt, souwäit meng juristesche Kenntnissereche respektiv ech mer se explizéiere gelooss hunn, mer hei awer - an de Rapporteur huet dat och schonn erkläert - no zwee Prinzipië gehandelt hunn. Dat eent, dat ass dee vun der Comparabilitéit, an dat anert ass dee vun der Proportionalitéit. Mir bauen hei eng Struktur hin, wéi et keng aner am Land gëtt. Mir maachen hei also eppes, wat net vergläichbar ass mat iergendeppes anescht. Also et ass net, datt mer hei eng Schoul bauen, wou mer eng ganz Rei esou Strukturen hunn. Et ass net hei, datt mer en Altersheim bauen, där mer der eng ganz Rei hunn. Mä mir maachen hei eppes Aussergewéinlech. Mir maachen hei eppes Incomparables. Dat ass een Argument, firwat ee kann déi extra Prozedur hei erklären.

An dat Zweet, dat ass dat vun der Proportionalitéit. Mir hunn hei eng extra Struktur gewielt, ganz einfach well mer och mengen, datt d'Urgence, an där mer mussen hei reagéieren, déi Kuerzfristegkeet, wou mer müssen déi Struktur hunn, justifiéiert, datt mer déi schnellste Méiglechkeet an déi schnellste Prozedur huelen, fir hei derduerchzekommen.

Voilà! Dat waren déi puer Wieder, déi ech wollt soen. Da wäert de Minister Schmit op déi Froen, wat d'Utilisatioun vum Gebai ass, äntwerten.

Merci.

» **Une voix.** - Très bien.

» **M. le Président.** - Merci, Här Minister. Dann huet den Här Nicolas Schmit, zoustänneg Minister, d'Wuert.

» **M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.** - Här President, ech wëll och vun der Geleeënheet profitéieren, dem Rapporteur Merci ze soen, der Kommissioun Merci ze soen, mä och deene verschiddene Verwaltungen Merci ze soen, besonnesch der Verwaltung vun de Bâtiments publics, an och der Gemeng Sandweiler, wéi mäi Kolleeg, de Claude Wiseler, elo schonn ervirgehuewen huet.

Urgence, ech mengen, dat ass gesot ginn. Et muss ee just nach vläicht rappeléieren, datt mer am Prisong an deem Trakt, wou d'Retenuë souzen, e Feier haten, an datt et do Doudeger gouf. Ech mengen, wann et do nach muss en Argument ginn, fir d'Urgence ze invoquéieren, da froen ech mech just, wat fir eent dat kéint sinn!

Sécher hu mer 35 Joer gebraucht, fir esou eng Struktur ze bauen. Dat heescht net, datt déi Leit illegal retenus waren. Mä si waren doudsécher an engem Lieu inapproprié retenus, contrairement zur Loi Schaus, déi mer jo elo hoffentlech d'nächst Joer remplacéiere wäerten.

Ech sinn e bësse verwonnert iwwert d'Tournure vu gewëssenen Debatten. Hei gëtt e bëssen d'Impressiounen gelooss, wéi wa mer elo all Asylanter, deen hei säi Fouss op Lëtzebuerger Buedem géif setzen, direkt an d'Empfang géifen huelen an dann op Sandweiler an de Centre de Rétention géife schécken. Ech mengen, dat ass irreell. Dat entsprécht

iwwerhaapt net dem Lëtzebuerger Asylgesetz, wou et ganz kloer Kritäre gëtt, wie vun den Asylanten an esou eng Rétentioun ka gesat ginn. Dat ass den Artikel 10. D'Madame Err huet en zitéiert. Mä ech mengen, dat ass also de Cas exceptionnel, wou en Demandeur d'asile an eng Rétentioun gesat gëtt.

Dat nämlecht trëfft fir déi déboutéiert Demandeurs d'asile zou. Mir hunn nach honnerte vun déboutéierten Demandeurs d'asile hei zu Lëtzebuerg, wou et net méiglech war, oder aus anere Grënn, fir se ze repatriéieren. Praktesch keen dovun huet iergende Risque, an dee Centre de Rétention do gesat ze ginn. Dofir wëll ech awer wierklech Appel maachen, net déi Impressioun ze loossen, wéi wa mer elo géifen all Asylan an esou ee Centre de Rétention setzen!

Also, hei huet keen de Monopol vun der Défense vun den Droits de l'Homme. Ech mengen, mir sinn alleguerte fir d'Droits de l'Homme gläichméisseg. Mir versichen déi och esou staark wéi méiglech an onsem Land hei ze verdeedegen.

Iwwert d'Konzept, do sinn ech wierklech, Madame Err, léift Lydie, iwwerrascht.

► **Plusieurs voix.** - Oooohhh!

► **M. Nicolas Schmit**, *Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.* - Jo, ech sinn iwwerrascht. Heiansdo kënnt dat och mir vir. An zwar sinn ech iwwerrascht éischstens...

► **M. le Président.** - Da lauschtert och no!

► **M. Nicolas Schmit**, *Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.* - Dir kënnt lech jo net virstellen, datt mer géifen esou ee Gebai zesumme mat mengem Kolleeg Wiseler bauen, ouni iergendee Konzept ze hunn. Éischte Punkt.

(Interruption)

Zweetens hu mer mat enger Rei vun Experten an Architekten un deem Konzept geschafft. Dat geet jo souwuel aus de Pläng wéi och aus dem Exposé des motifs vun deem Text ervir.

Drëttens huet och den Här Braz, deen eis deemools op Genf accompagnéiert huet, gesinn, wéi esou e Centre funktionéiert. Et war och kloer. An där Note, déi ech an der Chamberskommissioun gelooss hunn, do ginn eng ganz Rei vun Deskriptiven an och Prinzipien eraus, déi ganz kloermaachen, wéi dee Centre de Rétention soll funktionéieren. Ech huelen un, datt hei e gewësene Malentendu war an datt d'Orientatiounen vun deem Fonctionnement scho relativ kloer sinn. Mir baue jo net an d'Blannt eran. Dat wär jo absolut irresponsabel.

Dat nämlecht wëll ech soen iwwert d'Kanner. Dat ass e Sujet, dee mir besonnesch um Häerz läit. An där Note steet ganz kloer - an déi Note soll jo eng Base si fir dee Reglement; ech soen lech d'ailleurs, dee Reglement, dee mer kënne souwuel als Base juridique huele fir d'Asylgesetz wéi och fir dat zukünftegt Immigrationgesetz, wou ganz kloer esou eng Base légale drasteet, fir dat

Reglement ze huelen -, datt et ni wäert sinn, datt zum Beispill Kanner fir eng länger Period - a wann ech länger Period soen, da schwätzen ech vu méi wéi 48 bis 72 Stonnen - an esou engem Centre de Rétention wäerte sinn. Ech mengen, och domat ginn déi Reproché vun engem aneren Deputéierten hifälleg.

Dat nämlecht fir déi Populations sensibles; Femmes enceintes zum Beispill, Leit, déi der Tortur ausgesat waren. Och do wäert et kloergemaach ginn, datt déi net an esou e Centre de Rétention wäerte gesat ginn. Ech entschëllege mech also, datt déi Note, déi distribuéiert ginn ass, net bei jiddferengem schéngt ukomm ze sinn.

Iwwert d'Personal. Dir hutt Recht ze soen, honnert Leit géifen en enormt Personal oder e relativ considérabelt Personal verlaangen. Mä aus deene Grënn ass et kloer, datt mer e Stack Personal brauchen. Ech sinn och ëmmer do verwonnert, datt gesot gëtt, mir hätte kee Psycholog virgesinn. Et wäert lech iwwerraschen, wann ech lech anonncéieren, wien dee Centre do soll dirigéieren. Dat kéint zum Beispill e Psycholog sinn. Et steet néierens, datt mer keen huelen. Mä et steet awer och néierens, datt mer net een huelen. An et ass evident, datt den Accompagnement psychologique eng absolut Noutwendegheet an esou engem Centre ass.

Här Braz?

► **M. Félix Braz** (*DÉI GRÉNG*). - Just eng Fro. Ech wollt den Här Minister Schmit just froen, ob hien net souguer der Meinung wär, dass een eigentlech net ee feste Psycholog do bräicht, mä méi Leit, déi dréinen. Well et ass - dat weess ee vun aneren ähnlechen Instituter -, wann een ee fest do stellt, dass dee relativ séier ufänt en Deel vum Problem ze ginn, nolens volens. Ob et also net méi opportun wär, mat dréiendem Personal an där doter Matière ze schaffen, wéi fest anzustellen.

► **M. Nicolas Schmit**, *Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.* - Dat ass och absolut richtig. An och all Experienze weisen, datt Der zwar gewësse Leit braucht, déi do sinn, mä och Leit aus dem Externe braucht, déi mat deene Leit schaffen. Mir hu jo elo säit à peu près zwee Joer - besonnesch natierlech nom Incendie - de Centre de Rétention am Prisong opgemaach fir d'ONGen, déi sech extrem vill mat deene Leit ofginn, fir eben och ze probéieren hir Problemer besser an de Grëff ze kréien a se och op den Éloignement besser virzebereeden.

Nach eng Saach iwwert d'Zuelen. Et sinn Zuele genannt ginn. Effektiv hate mer 2004 503 Leit, déi am Centre de Rétention iwwert d'ganzt Joer waren. Et ass natierlech schwéier, do eng Moyenne vun der Durée ze ginn. Déi eng sinn dräi Méint do, déi aner si méi laang do, déi aner si vill manner do. Dat hänkt natierlech ëmmer ganz genau vun der Zäit vun den Difficultéiten of, déi mer hunn, bis mer déi Pabeiere kréien, fir d'Leit dann zrëckzeféieren.

Mä onse gréisste Problem: Dat mécht wahrencheinlech och d'Differenz mat der

Schwäiz, mä dat wäert sech elo an der Schwäiz änneren, well d'Schwäiz jo Member ass vu Schengen, also och de Reglement Dublin muss applizéieren. Mir hunn 2004 218 Dublin-Fäll gehat. An déi Leit, déi ginn alleguerten en rétention gesat, well mer do eng Obligatioun hunn, se dohin zrëckzeschécken, vu wou se kommen.

Mir haten 2005 490 Leit, déi duerch de Centre de Rétention gaange sinn am Prisong, dovun 189 Dublin-Fäll. Do kann ech lech soen: Dublin-Fäll heescht net, iergendwou anescht an engem Land erakomm ze sinn. Dublin heescht, an iergendengem anere Land vun der Union européenne schonn eemol eng Demande d'asile gemaach ze hunn, déi net erfollegt ass; dat heescht, déi net bis un d'Enn gefouert ginn ass, oder wou de Statut net accordéiert ginn ass. An deen, deen dann op Lëtzebuerg kënnt a seet: Voilà! Ech probéieren et och elo nach zu Lëtzebuerg, do ka getest ginn, ob deen net schonn iergendwou an enger Prozedur war an engem Land. An dee gëtt dann an dat Land zrëckgefouert.

2006 - ass gesot ginn -: 146 Leit. Dat ass net, well mer vill manner Leit haten, déi mer hätte kënnen en rétention setzen. Dat ass ganz einfach, well mer 2006 den Incendie am Prisong haten an et praktesch onméiglech war, vill Leit en rétention ze setzen. Dat war einfach duerch déi Contraintë vun deem Feier am Prisong, déi dat mat sech bruecht hunn.

Ech wëll soen, de Centre de Rétention - nach eemol - gëtt net fir d'Asylante gebaut. E gëtt besonnesch fir déi Leit gebaut, déi, wéi ech elo bemierkt hunn, probéieren hei contrairement zum europäesche Recht Asyl zu Lëtzebuerg nach eemol ze froen, obwuel se an engem anere Land déboutéiert goufen. An e gëtt natierlech gebaut fir Leit, déi einfach illegal um Territoire sinn, a wou een ebe muss probéieren, se esou schnell wéi méiglech dohin zrëckzeschécken, vu wou se kommen. Dat ass dee wierkleche But vun deem Centre.

Ech sinn absolut d'accord, datt dee Centre net soll e Prisong sinn, datt dat eng Struktur soll sinn, wou d'Leit d'Gefill hunn, datt se eigentlech net als Krimineller bestrooft ginn. Dat ännert näischt um Fait, datt d'Leit agespaart sinn, mä dat Liewen an där Struktur soll esou organiséiert sinn, datt duerch eng Aarbecht och mat Psychologen, duerch e Kontakt mat ONGen, duerch d'Méiglechkeet, vill Kontakt mat der Aussewelt ze hunn, d'Leit et besser akzeptéieren. An ech soen „besser akzeptéieren“, well total wäerte si et ni akzeptéieren, fir müssen onst Land respektiv Europa ze verloossen. Dat ass eng schwéier Épreuve fir jiddferen, mä mir wëssen alleguer, datt et a verschiddene Fäll dozou keng Alternativ gëtt.

Merci.

► **M. le Président.** - Merci, Här Minister. Domadder si mer um Enn vun den Debatte vun dësem Projet ukomm. Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert dëst Gesetz.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi 5654 ass ugehall mat 52 Jo-Stëmmen, bei 8 Abstentiounen.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt (par M. Marcel Oberweis), M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar (par M. Patrick Santer), Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par M. Paul-Henri Meyers), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par M. Alex Bodry);

M. Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes (par M. Henri Grethen), Mme Colette Flesch (par Mme Anne Brasseur), MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger (par M. Xavier Bettel), Alexandre Krieps (par M. Carlo Wagner), Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Se sont abstenus: MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox (par M. Félix Braz) et Mme Viviane Loschetter;

M. Aly Jaerling.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou décidéiert.

8. Ordre du jour

Dir Dammen an Dir Hären, domadder si mer um Enn vun eisen Debatte vun haut ukomm. Déi nächst Sitzung ass muer de Moien um néng Auer. Ech wollt lech soen - et ass wichteg fir d'Rapporteurs -, dass eng Inversion vun de Projekte muss virgeholl ginn an dass als zweete Projet muer de Moien de Projet 5019, deen am Ordre du jour ënner Nummer 4 figuréiert huet, op Nummer 2 réckelt. Duerno kommen d'Projeten, esou wéi se hei virgesi waren.

Voilà! D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 16.55 heures)

Chambre
des Députés
L U X E M B O U R G

d'Chamber live
Chamber TV
och an der Rediffusioun
all Sëtzungsdag
vun 19:00 Auer un

d'Chamber online op
www.chd.lu
mat de Rubriken

- Composition & Organisation
- Séances publiques & Commissions
- Hôtel de la Chambre
- Portail documentaire
- Web TV live